

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ЗАКУПІВЕЛЬ

©2025 СОРОКА Р. С.

УДК 351.72:336.1:658.7
JEL Classification: H57; D73

Сорока Р. С.

Організація державного фінансового контролю у сфері закупівель

У статті розглянуто комплексну проблематику організації державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель в Україні, що в умовах сучасних соціально-економічних викликів набуває особливої актуальності. Метою дослідження є теоретичне осмислення організації державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель в Україні з урахуванням сучасних викликів і законодавчих новацій. У статті проаналізовано інституційну структуру органів державного фінансового контролю, де ключову роль відведено Державній аудиторській службі України. Здійснено детальний огляд елементів державного фінансового контролю, що включають законодавче регулювання, інституційні органи, різновиди контролю, ефективні інструменти запобігання порушенням та види відповідальності. Показано відмінності між окремими видами контролю: моніторингом процедур закупівель, перевіркою закупівель, інспектуванням і державним фінансовим аудитом. Особливу увагу автор приділяє моніторингу процедур закупівель як найбільш превентивному виду контролю, що дозволяє дистанційно виявляти та запобігати порушенням до моменту звітування замовника. У роботі висвітлено підстави для проведення моніторингу закупівель. Окремо підкреслюється роль громадського контролю та електронного механізму оскарження порушень через Антимонопольний комітет України. Визначено, що впровадження прозорих механізмів моніторингу та розширення автоматичних індикаторів ризику є запорукою підвищення ефективності державного фінансового контролю. Сформульовано рекомендації щодо розширення сфери застосування моніторингу на всі види закупівель, а також посилення кадрового потенціалу контролюючих органів. Підкреслюється, що запровадження дієвих механізмів контролю та забезпечення невідворотності відповідальності за порушення є основою довіри до державних інститутів та стимулом для дотримання законодавства замовниками. Перспективами подальших досліджень у цьому напрямі є оцінка ефективності заходів контролю та удосконалення автоматизованих механізмів ідентифікації порушень у публічних закупівлях.

Ключові слова: державний фінансовий контроль, публічні закупівлі, види контролю, моніторинг, інспектування, державний фінансовий аудит, органи державного фінансового контролю.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2025-2-196-203>

Рис.: 3. Табл.: 1. Бібл.: 15.

Сорока Ростислав Степанович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку, фінансів та готельно-ресторанної справи, Національний лісотехнічний університет України (вул. Генерала Чупринки, 103, Львів, 79057, Україна)

E-mail: rost.soroka@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5630-8846>

UDC 351.72:336.1:658.7
JEL Classification: H57; D73

Soroka R. S. Organizing the State Financial Control in the Sphere of Procurement

The article examines the comprehensive issues of organizing the State financial control in the sphere of public procurement in Ukraine, which is particularly relevant given the current socioeconomic challenges. The aim of the study is to theoretically understand the organization of the State financial control in the sphere of public procurement in Ukraine, taking into account contemporary challenges and legislative innovations. The article analyzes the institutional structure of the State financial control bodies, where the State Audit Office of Ukraine plays a key role. A detailed review of the elements of the State financial control is provided, including legislative regulation, institutional bodies, types of control, effective instruments to prevent violations, and types of liability. The differences between various types of control are shown: monitoring of procurement procedures, verification of purchases, inspection, and the State financial audit. The author places particular emphasis on the monitoring of procurement procedures as the most preventive type of control, which allows for the remote detection and prevention of violations before the reporting of the purchasing entity. The work highlights the grounds for conducting procurement monitoring. The role of public control and the electronic mechanism for appealing violations through the Antimonopoly Committee of Ukraine is separately emphasized. It has been determined that implementing transparent monitoring mechanisms and expanding automatic risk indicators are essential for improving the efficiency of the State financial control. Recommendations have been formulated to expand the scope of monitoring to all types of procurement, as well as to enhance the human resources of controlling bodies. It is underlined that the introduction of effective control mechanisms and the assurance of the inevitability of accountability for violations is the foundation of trust in the State institutions and serves as an incentive for compliance with legislation by contractors. Prospects for further research in this area include assessing the efficiency of control measures and enhancing automated mechanisms for identifying violations in public procurement.

Keywords: the State financial control, public procurement, types of control, monitoring, inspection, the State financial audit, bodies of the State financial control.

Fig.: 3. Tabl.: 1. Bibl.: 15.

Soroka Rostyslav S. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting, Finance and Hotel and Restaurant Business, National Forestry University of Ukraine (103 Heneral Chuprinsky Str., Lviv, 79057, Ukraine)

E-mail: rost.soroka@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5630-8846>

Вступ. У сучасних умовах функціонування національної економіки, коли державні фінанси стають об'єктом особливої уваги з боку громадськості, бізнесу та міжнародних інституцій, проблема ефективної організації фінансового контролю у сфері публічних закупівель набуває пріоритетного значення. Закупівлі за бюджетні кошти виступають не лише інструментом задоволення суспільних потреб, а й потенційною сферою ризиків порушення принципів прозорості, доброчесності та ефективності використання бюджетних ресурсів. Водночас посилення цифровізації процесу закупівель, інтеграція автоматизованих індикаторів оцінки ризиків і реформування контролюючих органів зумовляють потребу в осмисленні нових викликів і переоцінці традиційних підходів до державного фінансового контролю. Отже, актуальність дослідження зумовлена необхідністю підвищення якості контрольних заходів та забезпечення належного функціонування механізмів запобігання і виявлення порушень у сфері закупівель, що має прямий вплив на ефективне використання бюджетних ресурсів та рівень довіри до влади.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Упродовж останніх років у вітчизняному науковому дискурсі посилено розглядаються питання вдосконалення державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель. Дослідники зосереджують увагу як на теоретичних основах, так і на практичних аспектах функціонування контрольних механізмів в умовах реформування та воєнного стану.

Зокрема, у праці О. Кожухівського [1] висвітлюються теоретичні засади фінансового контролю у сфері публічних закупівель. Автор окреслює категоріальний апарат цього поняття та виокремлює основні види і методи здійснення фінансового контролю, пропонуючи власне бачення його сутності та реалізації. Ця робота закладає теоретичний фундамент для подальших досліджень у зазначеній сфері.

Організаційні та нормативно-правові аспекти державного фінансового контролю розглядаються колективом науковців О. Івановою, О. Сидоренко та О. Скабардін [2], де автори акцентують увагу на актуальних проблемах публічних закупівель, що зумовляють неефективне та нецільове використання бюджетних коштів. Вони пропонують напрями реформування організаційного та правового забезпечення державного фінансового контролю, що свідчить про прагнення до його підвищення в умовах сучасних викликів.

Окреме місце у наукових дослідженнях займає вивчення впливу воєнного стану на функціонування фінансового контролю. У статті «Державний фінансовий контроль України в умовах воєнного стану» [3] автори аналізують діяльність органів державного фінансового контролю у 2021–2023 роках. Вони визначають динаміку основних показників роботи Державної аудиторської служби та оцінюють ефективність запроваджених заходів для мінімізації втрат державних ресурсів, підкреслюючи важливість адаптації контрольних процедур до умов надзвичайних ситуацій.

Проблематика протидії корупції у сфері публічних закупівель представлена у роботі Івашової А. та Івашова М. [4], де проаналізовано сучасний стан антикорупційних заходів в Україні та досвід інших країн. Автори підкреслюють

необхідність імплементації світового досвіду у вітчизняну практику, що є важливим у контексті підвищення прозорості та ефективності використання бюджетних коштів.

Проведений огляд свідчить про активний розвиток наукової думки в галузі державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель, що відображає як теоретичні напрацювання, так і практичні рекомендації для підвищення ефективності контрольної діяльності у складних соціально-економічних умовах.

Незважаючи на наявність певних теоретичних напрацювань, залишаються відкритими питання організації державного фінансового контролю у сфері закупівель, що передбачає виокремлення елементів його механізму для розбудови ефективної системи контролю.

Метою статті є теоретичне дослідження організації державного фінансового контролю у сфері закупівель в Україні.

Викладення основного матеріалу дослідження.

Варто зазначити, що у чинному Законі України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» [5] відсутнє законодавче трактування дефініцій як «фінансового контролю» загалом, так і «державного фінансового контролю» зокрема. Не вдаючись у наукові дискусії щодо визначення економічної категорії «державний фінансовий контроль», вважаємо, що найбільш лаконічно її зміст розкрито у Проекті Закону України «Про основні засади діяльності органів державного фінансового контролю», відповідно до якого «державний фінансовий контроль – урядовий фінансовий контроль, що здійснюється органами державного фінансового контролю щодо забезпечення законного, ефективного, економічного та результативного формування, розподілу, управління та використання державних (місцевих) ресурсів об'єкта контролю та спрямований на попередження, виявлення та усунення порушень фінансово-бюджетної дисципліни» [6].

Критична інтерпретація дефініції «державного фінансового контролю» дає підстави для висновку, що у сфері публічних закупівель він спрямований на ефективну реалізацію усіх принципів здійснення публічних закупівель, котрі визначені статтею 5 Закону України «Про публічні закупівлі», а саме:

- добросовісна конкуренція серед учасників;
- максимальна економія, ефективність та прозорість;
- відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель;
- недискримінація учасників та рівне ставлення до них;
- об'єктивне та неупереджене визначення переможця процедури закупівлі/спрощеної закупівлі;
- запобігання корупційним діям і зловживанням [7].

Не відкидаючи важливості усіх інших принципів здійснення публічних закупівель, вважаємо, що державний фінансовий контроль найбільш суттєво сприяє і забезпечує ефективне здійснення таких принципів, як об'єктивне і неупереджене визначення переможця процедури закупівлі / спрощеної закупівлі та запобігання корупційним діям і зловживанням.

Державний фінансовий контроль у сфері закупівель включає ряд елементів, які відображені на рис. 1.

Законодавчим підґрунтям організації державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель є стаття 5 Закону України «Про основні засади здійснення дер-

жавного фінансового контролю в Україні» [5], відповідно до норм якої визначено різновиди контролю за дотриманням законодавства у сфері закупівель, та стаття 8 Закону України «Про публічні закупівлі» [7], яка регламентує порядок здійснення моніторингу процедур публічних закупівель.

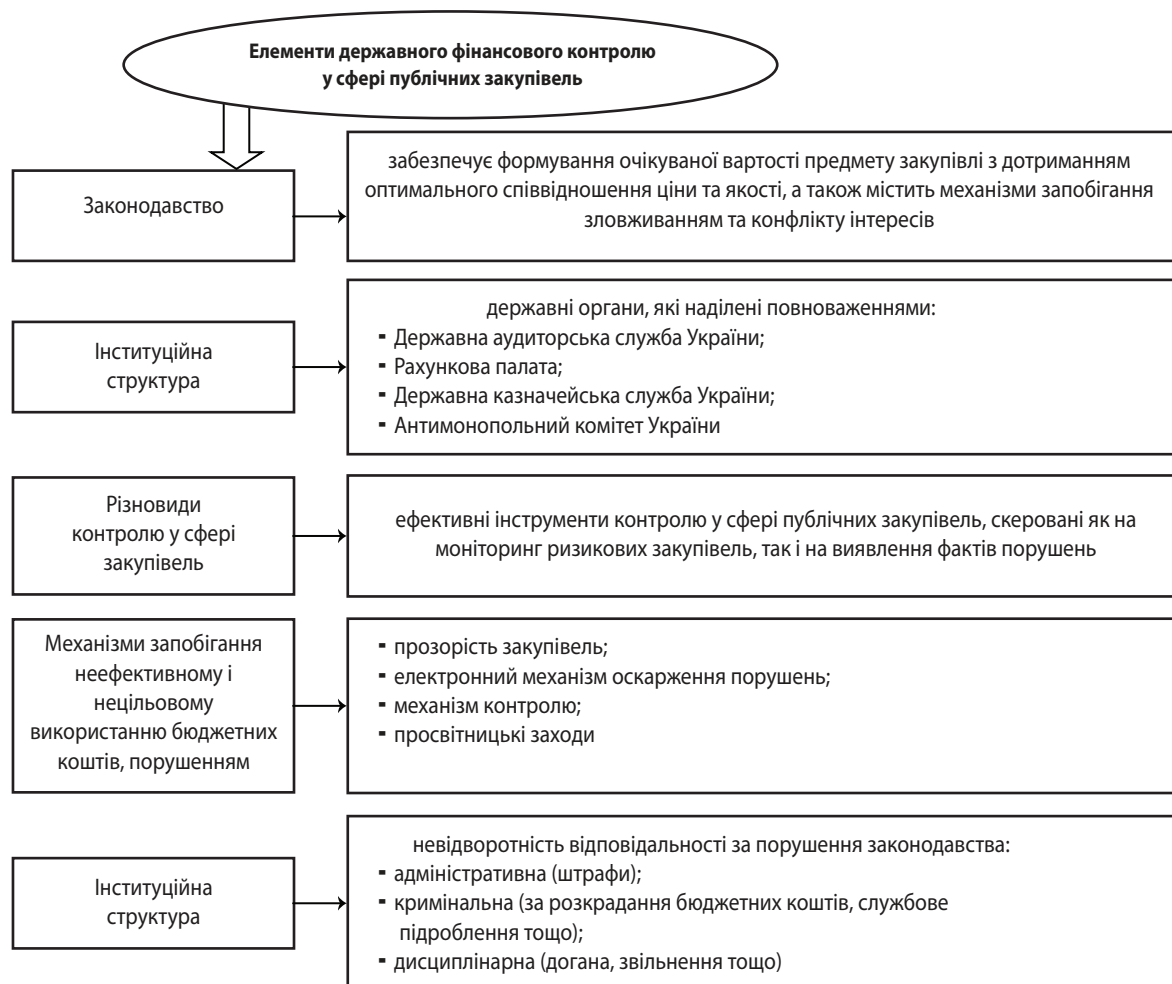

Рис. 1. Механізм державного фінансового контролю у сфері закупівель в Україні

Джерело: власна розробка автора

Ефективне втілення норм перерахованих законів на практиці забезпечується через низку підзаконних актів, які регламентують порядок проведення окремих видів контролю державними органами. Основні види законодавчого забезпечення державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель систематизовано на рис. 2.

Інституційна структура органів державного контролю у сфері публічних закупівель включає як органи, які функціонують у структурі центральних органів виконавчої влади (Державна аудиторська служба України, Державна казначейська служба України, Антимонопольний комітет України), так і орган, який функціонує у структурі законодавчої гілки влади і від імені Верховної Ради України здійснює державний зовнішній фінансовий контроль (Рахункова палата).

Визначальне місце в інституційній структурі органів державного контролю у сфері публічних закупівель відве-

дено саме Державній аудиторській службі України, адже фактично повноваження інших державних органів у цій сфері є дещо обмеженими. Так, Рахункова палата здійснює контроль у сфері публічних закупівель лише щодо закупівель, джерелами фінансування яких є кошти державного бюджету [8], на відміну від Державної аудиторської служби України, повноваження якої розповсюджуються на усі публічні закупівлі, джерелами фінансування яких є як кошти державного бюджету, так і місцевих бюджетів, а також власні надходження замовників.

Роль органів Державної казначейської служби України у сфері публічних закупівель зводиться фактично лише до технічної перевірки наявності інформації про договори, які подаються на реєстрацію в територіальні органи Казначейства в електронній системі закупівель. Тобто Державна казначейська служба України здійснює превентивний контроль за недопущенням використання бюджетних ко-

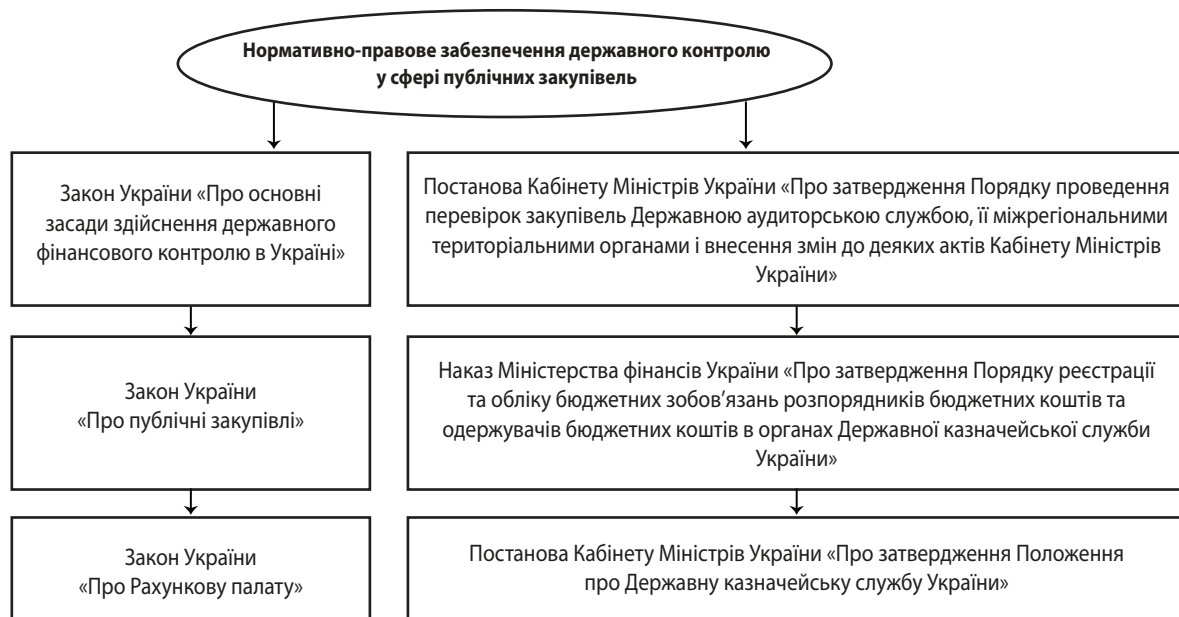

Рис. 2. Основні елементи законодавчого забезпечення державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель

Джерело: власна розробка автора

штів без проведення процедур закупівель чи без звітування про закупівлю, проведено без використання електронної системи [9; 10].

Незважаючи на те, що Антимонопольний комітет України у сфері публічних закупівель виконує роль органу оскарження, його повноваження зводяться до захисту прав і інтересів лише обмеженого кола учасників, які беруть участь виключно у процедурах закупівель [11]. Серед позитиву варто зазначити, що завдяки цифровізації процесів учасники процедур закупівель через електронний механізм можуть цілодобово оперативно реагувати на порушення шляхом подання скарги до Антимонопольного комітету України, але лише протягом десяти днів з дня, коли учасник дізнався чи повинен був дізнатися про порушення своїх прав.

Отже, фактично саме Державна аудиторська служба України як центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю, забезпечує через різні види інструментів реалізацію всеохоплюючого державного контролю у сфері публічних закупівель.

Різні види інструментів, які використовуються Державною аудиторською службою України з метою оцінки дотримання замовниками законодавства у сфері публічних закупівель, в узагальненому вигляді систематизовано на рис. 3.

Варто зазначити, що при здійсненні державного фінансового контролю у сфері закупівель законодавчо передбачено використання як методів pre-контролю, так і post-контролю.

Критичний аналіз порядку здійснення окремих видів державного фінансового контролю у сфері закупівель в Україні дозволив виокремити ряд відмінностей між ними в контексті процедур їх здійснення, підстав і місця проведення, оформлення результатів тощо (табл. 1).

Серед усіх напрямів здійснення державного фінансового контролю у сфері закупівель визначальне місце в Україні відведено моніторингу процедур закупівель, оскільки він фактично є єдиним видом превентивного контролю у цій сфері та здійснюється дистанційно за місцезнаходженням органу державного фінансового контролю в онлайн-кабінеті аудитора в ProZorro, на відміну від усіх видів наступного державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель, котрі здійснюються за місцезнаходженням замовника чи за місцем розташування об'єкта права власності.

Законодавством визначено 5 підстав для початку проведення моніторингу процедури закупівлі, а саме:

- 1) дані автоматичних індикаторів ризиків;
- 2) інформація, отримана від органів державної влади, народних депутатів України, органів місцевого самоврядування, про наявність ознак порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель;
- 3) повідомлення в засобах масової інформації, що містять відомості про наявність ознаки порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель;
- 4) виявлені органом державного фінансового контролю ознаки порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель в інформації, оприлюдненій в електронній системі закупівель;
- 5) інформація, отримана від громадських об'єднань, про наявність ознак порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель, виявлених за результатами громадського контролю у сфері публічних закупівель [7].

Безперечно, визначальне місце серед них належить даним автоматичних індикаторів ризику та виявлені органом державного фінансового контролю ознаки можли-

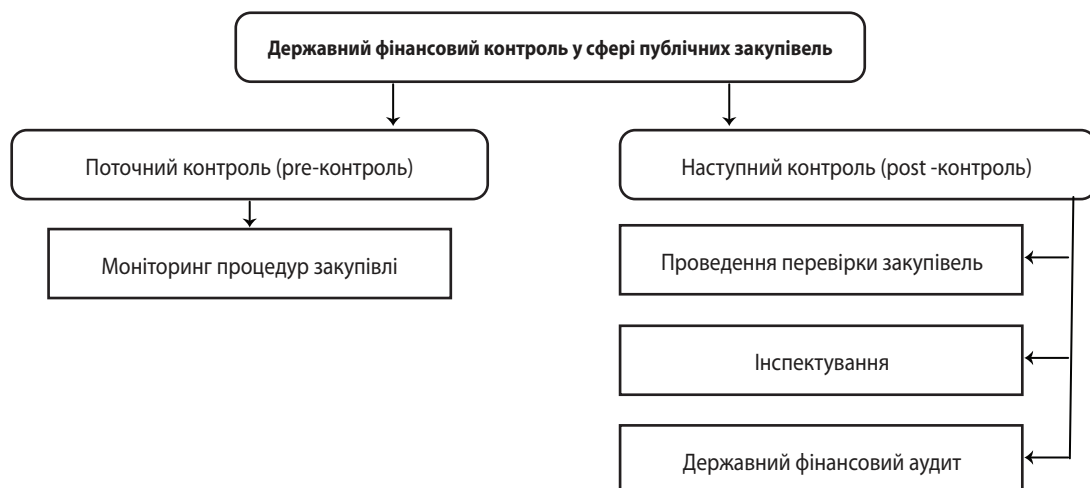

Рис. 3. Методи здійснення державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель в Україні

Джерело: власна розробка автора

Таблиця 1

Характерні ознаки видів державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель в Україні

Вид контролю Ознака	Моніторинг процедур закупівлі	Перевірка закупівель	Інспектування	Державний фінансовий аудит
1	2	3	4	5
Правове регламентування	Стаття 8 Закону України «Про публічні закупівлі»	Порядок проведення перевірок закупівель, затв. постановою КМУ від 01.08.2013 № 631	Порядок проведення інспектування, затв. постановою КМУ від 20.04.2006 № 550	Порядок проведення державного фінансового аудиту, затв. постановою КМУ від 29.08.2018 № 692
Підстави проведення	Статтею 8 Закону України «Про публічні закупівлі» передбачено п'ять підстав для початку проведення моніторингу	П. 4 Порядку № 631 передбачено чотири підстави	Планові та позапланові ревізії	План проведення заходів державного фінансового контролю
Об'єкт контролю	Дотримання законодавства про закупівлі		Усі аспекти фінансово-господарської діяльності замовника, у т.ч. і публічні закупівлі	
Мета контролю	Запобігання порушенням законодавства у сфері публічних закупівель – виявлення та припинення недотримання процедур закупівель	Виявлення порушень законодавства про публічні закупівлі	Виявлення фактів порушення законодавства під час перевірки усіх чи окремих аспектів фінансово-господарської діяльності	Перевірка та аналіз ефективності використання державних коштів
Особливість проведення	Замовник може виправити порушення без застосування санкцій. Одна процедура у одного замовника. Документальна перевірка	Встановлення недотримання процедур, порушення виконання договорів (обміри, інвентаризація, контроль якості), встановлення винних осіб. Декілька процедур у одного замовника. Документальна та фактична перевірка	Виявлення наявних фактів порушення законодавства. Декілька процедур у одного об'єкта. Документальна та фактична перевірка	Комбінований аудит (відповідності, ефективності, фінансовий). Декілька процедур у одного об'єкта. Внутрішній контроль замовника під час процесу закупівель. Документальна та фактична перевірка
Види закупівель, які можуть бути об'єктом контролю	Процедури закупівель	Усі закупівлі		

Закінчення табл. 1

1	2	3	4	5
Часова ознака	Поточний контроль (pre-контроль)	Наступний контроль (post-контроль)		
Місце здійснення контролю	Дистанційно в онлайн-кабінеті аудитора в Prozorro	За місцезнаходженням замовника	За місцезнаходженням об'єкта контролю	
Документальне	Висновок про результати моніторингу процедури закупівлі	Акт перевірки закупівель	Акт ревізії фінансово-господарської діяльності під час процесу закупівель (ревізії окремих питань)	Аудиторський звіт
Реалізація матеріалів контролю (аудиту)	Зобов'язання щодо усунення порушень законодавства	Обов'язкові вимоги щодо усунення порушень, стягнення в суді, контроль відшкодування	Обов'язкові вимоги щодо усунення порушень, фінансові санкції, стягнення в суді, контроль відшкодування	Пропозиції та рекомендації (обов'язкові для розгляду, подальший моніторинг їх впровадження)

Джерело: власна розробка автора на основі [7; 12–14]

вих порушень законодавства в інформації, оприлюдненій в електронній системі закупівель, адже всі інші джерела тією чи іншою мірою фактично є елементами громадського контролю у сфері публічних закупівель

Теза про визначальне місце моніторингу процедур закупівель серед усіх напрямів здійснення державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель в Україні підтверджується і статистичними даними. Так, «...протягом 2024 року Держаудитслужба та її регіональні територіальні органи здійснили близько 12 тисяч заходів державного фінансового контролю. З них – 1149 перевірок та ревізій, 213 державних фінансових аудитів і понад 10 тисяч моніторингових закупівель. Зокрема, у 2024 році були встановлені порушення в майже 6 тисячах закупівлях загальною вартістю 89,9 млрд грн» [15].

Механізми запобігання неефективному і нецільовому використанню бюджетних коштів, а також порушенням законодавства у сфері публічних закупівель є ключовим елементом не лише системи державного фінансового контролю, але і сучасної системи публічного управління фінансами, що прямо впливають на макроекономічну стабільність, рівень інституційної довіри та якість надання державних послуг.

У контексті розбудови відкритого і підзвітного уряду, особливо в умовах обмеженості ресурсів і підвищеної соціальної чутливості до корупційних проявів, необхідність створення та постійного вдосконалення ефективного превентивного механізму є не просто доречною, а безальтернативною.

Механізми запобігання неефективному і нецільовому використанню бюджетних коштів, порушенням законодавства у сфері публічних закупівель в Україні спрямовані, насамперед, на забезпечення чесної конкуренції, ефективне використання бюджетних ресурсів та підвищення прозорості державних витрат. Вони реалізуються через низку взаємопов'язаних інституційних та процедурних напрямів, серед яких слід виокремити:

- прозорість закупівель – забезпечується через електронну систему Prozorro, яка забезпечує від-

критий доступ до тендерної документації, перебігу процедур та результатів торгів. Це дозволяє не лише контролюючим органам, а й громадськості здійснювати постійний моніторинг діяльності замовників;

- електронний механізм оскарження порушень – дозволяє учасникам процедури закупівлі оперативно в будь-який час доби реагувати на виявлені або потенційні порушення шляхом подання скарг до Антимонопольного комітету України. Такий інструмент є важливою гарантією дотримання принципів справедливості та рівного доступу до публічних коштів;
- механізм контролю – заходи щодо недопущення порушень здійснюються як державними органами, повноваження яких у сфері закупівель розглянуті вище, так і громадськими організаціями завдяки прозорості закупівель, а також самими замовниками шляхом оцінки доцільності закупівель, перевірки дотримання визначених законодавством процедур. Окреме місце серед механізмів контролю займає дотримання вимог антикорупційного законодавства через механізм декларування та виявлення пов'язаних осіб;
- просвітницькі заходи – безперервне навчання для замовників та учасників через Prozorro Інфобокс, Міністерство економіки України, навчальні центри, проведення тренінгів щодо етичної поведінки учасників / потенційних учасників під час участі в публічних закупівлях та антикорупційних тренінгів для уповноважених осіб тощо.

Отже, необхідність упровадження та підтримки функціонування зазначених механізмів є вкрай актуальною, оскільки вони не лише мінімізують ризики втрат публічних коштів, а й сприяють підвищенню інституційної довіри до держави. Їх подальше вдосконалення має спиратись на принципи превентивності, цифрової трансформації, що забезпечить підвищення ефективності всієї системи публічного фінансового управління в Україні.

Не вдаючись у характеристику видів відповідальності, оскільки це буде предметом окремого комплексного дослідження, зосередимо увагу на ключовому принципі, який має визначальне значення для ефективності системи контролю у сфері публічних закупівель, – принцип невідворотності відповідальності. Саме невідворотність настання юридичних наслідків у випадку встановлення порушень законодавства, незалежно від їх масштабів чи суб'єкта правопорушення, є основою довіри до контрольних інституцій та стимулом для замовників дотримуватись установлених процедур.

У практиці державного фінансового контролю невідворотність відповідальності виконує подвійну функцію: з одного боку, вона дисциплінує учасників процесу закупівель, знижуючи рівень зловживань; з іншого – забезпечує легітимність діяльності контролюючих органів, демонструючи об'єктивність і справедливість прийнятих рішень. Ігнорування або вибіркове застосування відповідальності в разі виявлених порушень призводить до девальвації наглядових механізмів, зниження рівня правосвідомості та формування середовища толерантності до недотримання законодавства.

Тому в умовах посилення вимог до прозорості та підзвітності суб'єктів, які працюють з бюджетними коштами, питання реалізації принципу невідворотності відповідальності набуває не лише правового, а й управлінського та етичного змісту. Забезпечення дієвого контролю за настанням відповідальності має бути інтегровано як у внутрішні регламенти органів державного нагляду, так і в механізми публічного моніторингу, що, своєю чергою, підвищить загальну ефективність системи публічних закупівель.

Висновки. Державний фінансовий контроль здійснюється з метою оцінки дотримання замовниками законодавства у сфері публічних закупівель, що загалом сприятиме цільовому та ефективному використанню коштів державного і місцевих бюджетів.

Державним органом, у виключній компетенції якого є здійснення державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель, визначено Державну аудиторську службу України.

Вважаємо, що моніторинг процедур закупівлі є найбільш ефективним видом державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель через:

- превентивний характер, оскільки він здійснюється до того, як замовник прозвітує про виконання договору;
- економічність, оскільки здійснюється дистанційно;
- можливість запобігти порушенням законодавства у сфері публічних закупівель через виявлення та припинення недотримання процедур закупівель, а не констатує порушення законодавства про публічні закупівлі як усі інші види контролю.

Водночас моніторинг має одне відносно суттєве обмеження – видами закупівель, які можуть бути об'єктом контролю, є виключно процедури закупівель, до яких віднесено відкриті торги, торги з обмеженою участю та конкурентний діалог.

Зважаючи на це, одним із напрямів розвитку державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель

в Україні є розширення сфери моніторингу на усі види закупівель, а не лише на процедури закупівель. Безперечно, це, з одного боку, вимагатиме розширення штату органів Державної аудиторської служби України, але, з іншого боку, це сприятиме підвищенню ефективності державного фінансового контролю у сфері публічних закупівель в Україні та стимулюватиме замовників неухильно дотримуватися законодавства.

При поширенні моніторингу на усі види закупівель основний акцент варто зосередити на розширенні автоматичних індикаторів ризику в контексті планування закупівель з метою унеможливлення здійснення закупівель без проведення процедур закупівель.

Перспективи подальших досліджень у цій сфері передбачають оцінку ефективності практичної реалізації заходів контролю, динаміки їх кількісного охоплення та глибини виявлення порушень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кожухівський О. В. Фінансовий контроль у сфері публічних закупівель: основні види та методи. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 8 (278). С. 270–281. URL: https://economics.net/wp-content/uploads/2024/08/8.24._topic_Oleksandr-V.-Kozhukhivskiy-270-281.pdf
2. Іванова О. Ю., Сидоренко О. М., Скабардін О. В. Сучасні тенденції реформування державного фінансового контролю сфери публічних закупівель. *Бізнес Інформ*. 2024. № 10. С. 370–378. URL: https://www.business-inform.net/article/?abstract=2024_10_0_370_378&year=2024
3. Скрипник Г. О., Черненко В. В. Державний фінансовий контроль України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. № 70. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-139>
4. Івашова Л. В., Івашов М. М. Українські реалії та світовий досвід протидії корупції у сфері публічних закупівель. 2019. URL: https://www.researchgate.net/publication/335177707_UKRAINSKI_REALII_TA_SVITOVII_DOSVID_PROTIDII_KORUPCII_U_SFERI_PUBLICNIH_ZAKUPIVEL
5. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993 р. № 2939-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>
6. Проект Закону України «Про основні засади діяльності органів державного фінансового контролю» // Державна аудиторська служба України. URL: <https://dasu.gov.ua/ua/plugins/userPages/1057>
7. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19>
8. Про Рахункову палату: Закон України від 02.07.2015 р. № 576-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text>
9. Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 р. № 215. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF#Text>
10. Про затвердження Порядку реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України: Наказ Міністерства фінансів України від 02.03.2012 р. № 309. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0419-12#Text>

11. Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26.11.1993 р. № 3659-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>

12. Про затвердження Порядку проведення перевірок закупівель Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами і внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 р. № 631. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/631-2013-%D0%BF#Text>

13. Про затвердження Порядку проведення інспектування Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами : Постанова Кабінету Міністрів України від 20.04.2006 р. № 550. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/550-2006-%D0%BF#Text>

14. Про затвердження Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту державних (регіональних) цільових програм : Постанова Кабінету Міністрів України 29.08.2018 р. № 692. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/692-2018-%D0%BF#Text>

15. В 2024 році Держаудитслужба попередила порушення законодавства у сфері публічних закупівель на суму 22,4 млрд грн // Державна аудиторська служба України. URL: <https://dasu.gov.ua/ua/news/5273>

REFERENCES

Ivanova, O. Yu., Sydorenko, O. M., and Skabardin, O. V. "Suchasni tendentsii reformuvannya derzhavnoho finansovoho kontroliu sfery publichnykh zakupivel" [Current Trends in Reforming State Financial Control in the Field of Public Procurement]. *Biznes Inform.* 2024. https://www.business-inform.net/article/?abstract=2024_10_0_370_378&year=2024

Ivashova, L. V., and Ivashov, M. M. "Ukrainski realii ta svitoviy dosvid protyidii koruptsii u sferi publichnykh zakupivel" [Ukrainian Realities and Global Experience in Combating Corruption in the Field of Public Procurement]. 2019. https://www.researchgate.net/publication/335177707_UKRAINSKI_REALII_TA_SVITOVII_DOSVID_PROTIDIIL_KORUPCII_U_SFERI_PUBLICNIH_ZAKUPIVEL

Kozhukhivskiy, O. V. "Finansovy kontrol u sferi publichnykh zakupivel: osnovni vydy ta metody" [Financial Control in the

Field of Public Procurement: Main Types and Methods]. *Aktualni problemy ekonomiky.* 2024. https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/08/8.24._topic_Oleksandr-V.-Kozhukhivskiy-270-281.pdf

[Legal Act of Ukraine] (1993). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>

[Legal Act of Ukraine] (1993). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>

[Legal Act of Ukraine] (2006). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/550-2006-%D0%BF#Text>

[Legal Act of Ukraine] (2012). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0419-12#Text>

[Legal Act of Ukraine] (2013). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/631-2013-%D0%BF#Text>

[Legal Act of Ukraine] (2015). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19>

[Legal Act of Ukraine] (2015). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text>

[Legal Act of Ukraine] (2015). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF#Text>

[Legal Act of Ukraine] (2018). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/692-2018-%D0%BF#Text>

"Proiekt Zakonu Ukrainy «Pro osnovni zasady diialnosti orhaniv derzhavnoho finansovoho kontroliu»" [Draft Law of Ukraine "On the Basic Principles of the Activities of State Financial Control Bodies"]. *Derzhavna audytorska sluzhba Ukrainy.* <https://dasu.gov.ua/ua/plugins/userPages/1057>

Skrypnyk, H. O., and Chernenko, V. V. "Derzhavnyi finansovyi kontrol Ukrainy v umovakh voiennoho stanu" [State Financial Control of Ukraine under Martial Law]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 70 (2024). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-139>

"V 2024 rotsi Derzhadytsluzhba poperedyla porushennia zakonodavstva u sferi publichnykh zakupivel na sumu 22,4 mlrd hrn" [In 2024, the State Audit Service Prevented Violations of Legislation in the Field of Public Procurement in the Amount of UAH 22.4 Billion]. *Derzhavna audytorska sluzhba Ukrainy.* <https://dasu.gov.ua/ua/news/5273>

Стаття надійшла до редакції 04.06.2025 р.
Статтю прийнято до публікації 18.06.2025 р.